

FOLK OG LAND

NR. 1 — 18. ÅRGANG

LØRDAG 11. JANUAR 1969

LØSSALG KR. 1,50

OMSKRIVNINGEN AV MODERNE HISTORIE

Mosleys respektabilitet gjenopprettet

For FOLK OG LAND av Ralph Hewins, London.

Historie er knapt verdt å skrive eller å lese hvis den ikke har en hensikt — til og med forutinntatthet — så langt den holder seg til kjennsgjeringene. En dose med subjektivitet er tillatelig — ja endog ønskelig — sammen med objektiviteten. Historikerens kunst ligger i å finne frem til den rette balanse, overensstemmende med sannheten. Ellers vil hans arbeide degenerere til noe annet, slik som propaganda eller historisk roman, og i ingen av disse er kjennsgjeringene hellige.

På samme måte er ingen historie noensinne definitiv eftersom synspunktene endrer seg, nye kjennsgjeringer kommer frem i lyset og omstendighetene omkring hendelsene nå i sammenligning med fortiden, endrer seg i tidens løp. Historie er kontinuerlig opprulling og under denne prosess endres forutfattede meninger og definisjoner. Denne prosess kan ikke i det uendelige stanses selv av det mest utstrakte og effektive tyranni. Bare total tilintetgjørelse i karthagenisk målestokk avbryter prosessen og selv da er det adgang til assosiert eller sammenlignbart materiale.

Skal også Quisling slå følge med Mosley, Pétain, Laval og de andre som nå rehabiliteres?

Som følge av dette blir historien stadig skrevet om. For eksempel: den amerikanske borgerkrig forblir en grunnleggende litterær industri i USA, første verdenskrig forblir et emne av største interesse i United Kingdom, den gjentatte omskrivning av historien i Sovjetsamveldet er notorisk. Nå forbereder vesttyskerne rolig en omskrivning av deres historie i annen verdenskrig, idet de avventer den dag da krigstidspropagandaen dør naturlig død og en ny generasjon krever den usminkede sannhet. Selv i lille Norge øker et omfattende bibliotek av arbeider om begivenhetene før, under og etter den tyske okkupasjon fremmes og er langt fra kommet, idet man venter på frigivelsen av mange avgjørende dokumenter og en reaksjon mot krigstids-indoktrineringen.

Slik er det siviliserte menneskes natur, at dets intellektuelle og politiske instinkt krever sannheten om dets fortid. For uten å følge seg forbanden med sin fortid mangler et menneskelig vesen noe av sin historiske identitet og «tilhører» ikke innerst inne sitt samfunn. Alle slags sosiale sykdommer stammer fra denne lakune, spesielt i unge nasjoner, United States og Norge ikke unntatt.

Søkningen efter den historiske sannhet er i det lange løp uimotståelig. «Sannheten vil frem» eftersom letingen efter den er en integrert del av det sentrale menneskelige bud «Kjenn deg selv».

Forsøket på å «kjenne deg selv» er en givende virksomhet som britene med alle sine etterkrigs- og efterimperiale problemer er flittig opptatt med. Sjelden har noen nasjon gitt fritt løp for en slik omfattende selvkritikk. Dette er grunnarbeidet for rekonstruksjonen og gjen-

opplivelsen av landet — et nødvendig trinn i ethvert empiries og enhver nasjons utvikling, både gammel og moderne, stor eller liten, av hvilken som helst politisk farge. Uten periodevis vareoppstilling og passende handling stagnerer og degenerer en nasjon i likhet med et individ. Det er menneskets talpalingsevne som har hevet det til overherredømme blant pattedyrene. De arter som forblir statiske er på vei til utslettelse. Slik er utviklingens prosess som arter, nasjoner og individer farefullt er undergitt, og mere nå i atom- og romfartsalderen enn noensinne før. Aldri har et «søkende sinn» vært nødvendiggjort.

Britene med deres lange politiske erfaring og instinkt for å overleve, har lest tidens tegn og reeksaminerer deres raison d'être, deres filosofi, deres institusjoner, deres handelspolitikk og deres moderne historie i en utstrekning som grenser mot intellektuelt opprør i nasjonal målestokk. (Meget av det samme skjer i Amerika). Dogmer, slagord og forutfattede meninger — selve forutsetningene for Britannias posisjon — blir alt sammen lagt under mikroskopet. Intet er lenger hellig og ingen festninger er avspærret. Eldre kabinetsministre tar del i «dialog» med «protesteren-

de» studenter i den nasjonale TV! Dette betyr en støynde og hittil uvoldelig revolusjon. Noe som er en sund tingenes orden.

Et slående resultat av denne gjæring har vært rehabiliteringen av Sir Oswald Mosley, den britiske fascist-tingenes orden.

(Forts. side 6)

Nå blir også Sir Oswald Mosley rehabilitert.

med bl. a. Lloyd George fikk Chamberlain et godt minne av Hitler, noe som trekkes frem igjen i dagens England. Bildet viser Chamberlain og Hitler på Obersalzberg.

Hand:

Omskrivningen av - -

(Forts. fra side 1)

leder fra 1930-årene — om ikke helt som politiker ennå, så i det minste som en høyt begavet personlighet i det offentlige liv, en mann av personlig rettskaffenhet og idealisme. Kort sagt, hans respektabilitet er forsinket blitt gjenopprettet i hans fremdeles livskraftige alder av 71 år.

I betraktning av at Mosley etter all sannsynlighet ville ha funnet seg selv som «Führer» i Britannia hvis tyskerne hadde vunnet slaget om Britannia høsten 1940, som slik på vippen, og hadde et opp med «Operasjon Søløven», er det ikke så rart at hans navn ble fordømt i hjemlandet like sterkt som Quislings i Norge. Men nå har Mosley plutselig gjenfunnet en landsomfattende «hørsere» gjennom den jonale presse! Mens Quisling forblir bannlyst i Norge og hans navn fremdeles blir misbrukt omkring i verden som et pseudonym for forræder — uten at den store majoritet av utlendinger har den fjerneste ide om hvem han var, eller hva han virkelig gjorde for å bli opphavsmann til dette.

Det kan derfor kanskje interessere nordmenn å lese om de begivenhetene som førte til Mosleys come-back og noen av forklaringene på det. Kanskje det finnes en moral.

Beretningen om Mosleys come-back følger:

6.10.67 befrikk The Times plutselig Mosley fra glemslen med en spaltelang stort oppslått artikkel som inneholdt følgende avsnitt:

«De (Sir Oswald og Lady Mosley) har venner av alle samfunnsklasser der (i deres hjem 20 km fra Paris). Lady Mosleys søster, Nancy Mitford (forfatterinnen), er ikke langt borte i Versailles. Windsorerne er også naboer. «Jeg har kjent ham emmelig godt gjennom hele livet —»

«Fersk hydest til Mosley fra tidligere tider (Richard Crossmann — Leader of the House of Commons og kabinettminister var en av de første da han i 1961 skrev om ham at han hadde vært «istand til å bli enten konservativ eller Labour-premierminister — en hel generasjon foran tenkningen innen Labour Party) har gitt ham håp om at neste gang vil hans idéer bli raskere akseptert. Han ser nå seg selv som en pioner for europeisk liv i Europa, som den store forkjemper for et forent Europa —»

«Det er lang vei fra Sandhurst (militærakademiet) til Keynes (sosialøkonomen) — for

ikke å nevne samtalene med Roosevelt, Hitler og Mussolini — til den slags teorier. Det må ha vært en av de underligste reiser i britisk politisk historie: fra yndling til uhyre, og nå, kanskje, et ørlite skritt på veien tilbake.»

12.1.68 fulgte den eldste utenlands-korrespondent i Paris, Sam White — for øvrig jøde — opp med et nytt Mosleys-intervju over tre spalter i Evening Standard (London):

«I denne uke reiste jeg for å besøke ham i hans residens, en perle av det nittende århundres franske arkitektur, bygget til minne om en av Napoleons generaler — Bare 10 minutters kjøring derfra bor en annen halv-eksilmann, Hertugen av Windsor. En av de store historiske spørsmål er ifølge Mosley hva som ville ha hendt hvis Hertugen hadde forblitt Konge og Sir Oswald hadde blitt hans premierminister. Det er da mulig at krig — iallfall i vesten — kunne ha vært unngått —»

«Sir Oswald angir ikke og hevder tvertimot at det i løpet av de neste tiår vil komme en annen verdensøkonomisk krise som vil rettferdiggjøre alt han sa og gjorde i tredeårene — Hva Britannia angår, sier han: «Mot her har falt i grøften. Det som trengs er en regjering av nasjonal innstilling (consensus) og noe i retning av en beleiringsøkonomi —»

«Likeoverfor sine tidligere kolleger i Labour-regjeringen er han overraskende generøs — (Men) han føler bitterhet mot Herbert Morrison (Labour Home Secretary), som, påstår han, bare løslot ham fra innesperringen (fengsel under krigen) etter vedholdende press fra Churchill.»

17.3.68 fulgte Sunday Express opp i rekken med en nye trespaltet artikkel om Mosley:

«Han benekter at han har noen slags hensikt om å delta i et nytt britisk valg, og beskriver nå Union Movement, som han startet og overlot til andre, som «først og fremst en ideenes spydodd —»

«Han sier at hans memorarer, som skal offentliggjøres til høsten, endelig vil oppklare de «misforståelser som har ført til at folk har brennmerket ham som rasist og en tilhenger av vold —»

«Hva så med hans innstilling til jøder og fargede folk? «Jeg er ikke rasist» erklærer han. «På grunn av folks forskjellige bakgrunn og levemåte tror jeg at dere burde kontrollere immigrasjonen, selv innen Europa, noe som viser at det ikke har noe med rasisme å gjøre. Jeg gir ikke en døyt for rasisme. Jeg

er opptatt av nasjonaløkonomiske spørsmål og av at folk blir utnyttet som billig arbeidskraft. «Jeg er ikke og har aldri vært antisemitt. Men jeg sa at jeg ville bekjempe jødiske interesser som forsøkte å trekke Britannia inn i en krig.»

Slik ble Mosley startet av Thomson Newspaper og Beaverbrook Press — to av de mektigste organisasjoner i sin art i verden — nesten uten en eneste nedsettende bemerkning. Dette var en av de mest overraskende forvandlinger i britisk historie: fra skjelett i skapet til offentlig personlighet i løpet av seks måneder. Og det var bare den friske begynnelse.

Mosleys oppstandelse fra historiens grav tok en enda mere dramatisk vending siste høst. 14.—18. oktober trykket The Times som følge-tong utdrag av hans selvbiografi «My Life» (Nelson Ltd) i fem store trespaltede artikler på ledersiden — et oppslag som denne avis sjelden, om noensinne, har gitt noen memoarer, for ikke å snakke om memoarene til en politisk fjaskomann. Dette var et come-back som forslår!

Fjendene i førkrigens Labour Party, som det var slik på nippen han kom til å lede, blir ikke spart i Mosleys bok og i utdragene. Heller ikke blir hans utallige innflytelsesrike venner tilhøyrer, som ved en eller annen anledning bakkett ham opp, dekket når det gjelder deres kontakt med Mosleybevegelsen. Kjennsgjerningene blir lagt frem og luften rensket. Som han sier: «Løgnaktige sjofelheter og privat blodhevn åpenbares hovedsakelig av historien i nedgangstider, og de er ikke gode bæere av vår nasjonale fremtid. Heldigvis var de i vårt land begrenset til relativt små sirkler fjært fra det storsinnede drag i britisk liv.»

Dette er ikke stedet for en anmeldelse av boken og det er tilstrekkelig å si her at Mosleys førkrigspolitikk nesten nøyaktig korresponderer med Vidkun Quislings og Nasjonal Samlings. Det viktige poeng idag er at Mosleys bok har fått lov til å komme ut på et aktverdig forlag, uhindret og usensurert, og har blitt fritt omtalt i alvorlig retning i hele den britiske presse. Det er også et tegn på britisk politisk modenhet. I denne retning er det britiske folks behandling av sine offentlige affærer eksemplarisk og grunn til å etterligne for mindre verdenserfarne demokratier.

Mosley fikk jo til og med anledning til å lansere sin selvbiografi ved en lunsj i den berømte Café Royal ved Picadilly Circus, som eies av den store internasjonale hotellmann, Charles Forte — italiensk jøde av fødsel (nå britisk borger)! Tiltross for det vanemessige jødiske skrik om «fascist!» straks Mosleys bok utkom. Slik er den britiske toleransens and og respekten for de verdifulle vestlige verdier fremdeles.

Og hva mere er, Mosley var velkommen til å opptre i den nasjonale britiske TV og fikk anledning til å forsvare sin filosofi og sin sak.

Naturligvis inneholder boken anmeldelsene en rimelig porsjon av fordommer. Men selv den avholdte gamle kommunist, flyvebladforfatter og humorist, Claud Cockburn, kunne ikke finne på noe verre å si i The Sunday Times (20.10.68) enn:

«Tanken om at han kunne ha vært premierminister, som deles av alle som siteres (Crossman, Lord Boothby, Malcolm Muggeridge og Sir Harold Nicholson) er interessant som en kommentar til britisk politisk historie. Det antas at denne fascist kunne ha vært premierminister enten for de konservative eller for Labour. Dette forutsetter først og fremst en umerkelig løft mellom disse partier, for det annet at begge to er direkte mottagelige for fascistisk innflytelse.»

I likhet med størstparten av de britiske aviser, gav The Sunday Telegraph (11. 10. 68) full tribut til Mosleys intelligens i de tidligere år. Så gjenstår da spørsmålet: Hva var det som gikk galt? Hugh Massingham gir dette svar, idet han siterer John Scanlons «Decline & Fall of the Labour Party»:

«Ingen annen leder var isikt — Derfor festet enhver profet seg ved Sir Oswald som den neste partileder. Selv sosialister som ikke var noe særlig glad i Sir Oswald, sa at intet kunne stoppe det. Alle profetene hadde imidlertid oversett den epe mann som kunne stoppe det — Sir Oswald selv. Og det er nøyaktig hva han gjorde.»

«Hvorfor trakk han seg tilbake fra Labour Party og formet det nye parti og eventuelt de britiske fascist? Dels er det fordi han er en mann som ikke kan passes inn i noen politisk organisasjon. Torriene var patriotiske, men hadde efter hans oppfatning ingen sosial samvitthet. Labour hadde den sosiale samvitthet, men ikke patriotismen. Istedenfor å komme til en ordning med hensyn til disse vanskeligheter, slik alle politikere må gjøre, ble Sir Oswald den overflødige som måtte gå.»

Riktig eller galt, så er det et legitimt synspunkt og det angir kvaliteten av den literære kritikk som Mosleys

bok i stor utstrekning har fått i England.

Selv en tone av hengivenhet har fått lov til å krype frem på trykk i The Sunday Express (24.11.68):

«Jeg absolutt forgudet Unity» sier hennes søster Nancy Mitford. «Absolutt ingen visste mindre om politikk enn hun gjorde. Hun elsket alltid slikt som å synge hymner. Alle de engelske pikene i Tyskland dengang (tredeårene), som lærte tysk, var forelsket i SS-menn — skjønt de aldri ville innrømme det på.» (Unity ble faktisk forelsket i Hitler og sto på venskapelig fot med ham) —»

«Skjønt jeg ikke deler min svogers politiske tro, så forgunder jeg absolutt Sir Oswald. Han og Diana bor bare 12 miles borte og jeg drar ofte med bussen for å besøke dem.»

Alt i alt har Sir Oswald Mosley skaffet seg et mere eller mindre akseptabelt nytt «bilde» i Britannia i løpet av de siste 12 måneder.

Dette «bilde» er det nå nødvendig å anbringe i dets moderne perspektiv.

(Forts. i neste nr.)

Arkitekt HUSTAD

Bærumsvien 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — *Kristne Venner* møtes den første fredag hver måned i Collets gate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapielg samvær.

Møtetid kl. 19.30.

ANNELIESE PAROW TANNINNSETNING

Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

Månadsbladet FRIHUG

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spannende fylgetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 25.—. Postgiro for bladpengar 80 821. Provenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgevar: Erling Seim, Kinn

Ditt blad er avhengig også av din støtte!

ALEXANDER LANGE
Redaktør
Telef. 46 71
Ullevålsvn. 102A — Oslo 4

W Ralph Hewins